

Kerk en geloof
door **Yves Desmet**

Het was een van de meest choquerende beelden van het jaar. Een menigte rouwt voor een moedwillig gesloten kerk bij de uitvaartplechtigheid van Piergiorgio Welby, de overleden Italiaanse voorvechter van euthanasie. Omdat de Italiaanse katholieke kerk weigerde de uitvaart te verzorgen, moest die plaatsvinden op een plein.

Tweeduizend jaar geleden was de deur van de herberg gesloten voor een profeet die de naastenliefde zou prediken, vandaag ook die van de kerk voor iemand die bewust een einde wilde maken aan een ondraaglijk en mensonwaardig leven.

Geen mededogen, geen erbarmen, alleen het dogma telde in de stad waar het opperste katholieke gezag zetelt.

En dan verbaast men er zich over dat de katholieke kerk geen aansluiting vindt bij een wereld die nochtans meer dan ooit nood heeft aan zingeving, aan niet-materiële houvasten in een steeds materialistischer samenleving. Het duidt op een trend: almaar meer mensen maken een steeds stringenter onderscheid tussen het instituut kerk en het geloof.

Zo is het aantal uitvaarten in Vlaanderen dat buiten de kerk plaatsvindt de laatste vijf jaar verdubbeld. Eén op de vijf Vlamingen kiest vandaag voor een zogeheten burgerlijke plechtigheid.

Dat houdt absoluut niet in dat die Vlaming plots met veel overtuiging voor een vrijzinnige levenshouding heeft gekozen. Nee, ook de meeste diensten buiten de kerk hebben een religieuze inspiratiebron, maken melding van een opperwezen en spelen zelfs leentjebuurt bij een aantal christelijke rituelen. Het groeiende aantal crematies met bijbehorende dienst in het crematorium heeft het besef doen rijpen dat niet alleen verstokte atheïsten buiten de kerk begraven kunnen worden. En zodra dat besef er was, bleek het hek van de dam. Want nog altijd lijden katholieke begrafenissen aan het gegeven dat de dienst meer in het teken van de bevestiging van het geloof in die ene God staat dan in het teken van de overledene.

Dat de celebrant vooraan vooral de congregatie die hij tijdens gewone zondagsmissen steeds minder ziet nog eens duidelijk de boodschap wil brengen. Maar daarvoor komen die mensen niet: zij willen in de eerste plaats persoonlijk afscheid nemen van de overledene, hem samen met zijn familie en vrienden in herinneringen oproepen. Ze willen meer dan een paar korte teksten tussen offerande en communie door.

Veel pastoors beseffen dat al en vervangen de eucharistie door woorddiensten, waarin er een beter evenwicht is tussen het bevestigen van het geloof en het herdenken van de dode.

Maar dat besef is duidelijk niet aanwezig in Rome, waar het dogma en het instituut kerk ver boven de kernwaarden van het geloof en het respect voor de individuele gelovige blijven staan.

Rome is er de afgelopen decennia in geslaagd vele nochtans gelovige levenden uit de kerk te jagen. Nu wil het dat blijkbaar ook met de doden doen.

Publicatiedatum : **2006-12-27**

Sectie : **Algemeen**